

[Ministeren for skatter og afgifter]

på grundlag af den selvangivelse, som selskaberne skal indgive senest den 30. april i år.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Kirkeministeren (Jørgen Peder Hansen):

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

(Lovforslag nr. L 180).

Lovforslaget indeholder forslag om ændring af den gældende bestemmelse om tilskud af præsteembedernes fællesfond til nedbringelse af den kirkelige ligning i kommuner med en høj ligningsprocent. Den gældende bestemmelse begrænser tilskudsmuligheden til 400.000 kr. årligt, et beløb, som ikke er blevet reguleret, siden det blev optaget i loven i 1946. Ved forslaget forøges mulighederne for udligning af skævheder i de kirkelige ligningsprocenter i væsentlig grad. Tilskudsbeløbets maksimum foreslås forøget og fastsat til 4 pct. af landskirkeskatten.

Endvidere foreslås, at den hidtidige bestemmelse om, at provsten er født formand for provstiudvalget, afløses af en bestemmelse om, at udvalget selv vælger sin formand.

Forslaget om ændring af bestemmelserne om tilskud til nedbringelse af den kirkelige ligning er tiltrådt af såvel Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer, Præsteforeningen, Provsteforeningen som stiftsøvrighederne. Forslaget om indførelse af valg af formand for provstiudvalg er tiltrådt af Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer og Præsteforeningen. Provsteforeningen har taget afstand fra dette forslag, og stiftsøvrighederne har med en enkelt undtagelse udtalt sig imod forslaget. Jeg har imidlertid ikke i det fremførte fundet grundlag for at undlade at fremsætte forslaget.

Idet jeg henviser til de lovforslaget ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Auken):

Jeg skal herved tillade mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Bedriftssundhedstjeneste).

(Lovforslag nr. L 181).

Under den meget grundige behandling her i tinget af arbejdsmiljøloven var der enighed om, at spørgsmålet om, hvorledes den meget vigtige bestemmelse om bedriftssundhedstjeneste (§ 13) skulle anvendes i praksis, ikke var afklaret. Ikraftsættelsen af § 13 blev derfor udskudt til fastsættelse ved særlig lov.

Spørgsmålet om den nærmere udformning af bedriftssundhedstjenesten (BST) havde på daværende tidspunkt været under overvejelse dels i arbejdsmiljøgruppen af 1972, dels i et udvalg nedsat af Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark og Den almindelige danske Lægeforening, der hver fremkom med forslag til forskellig organisering af BST.

For at sikre et økonomisk og administrativt holdbart grundlag inden udformningen af det endelige forslag om BST besluttede den daværende arbejdsminister derfor – efter drøftelser med folketingets arbejdsmarkedsudvalg i forbindelse med lovforslagets behandling – at nedsætte en embedsmandsgruppe med repræsentanter for berørte ministerier og de kommunale organisationer til nærmere at overveje, under hvilke former, i hvilket omfang og i hvilken takt den fremtidige opbygning skulle foregå.

Embedsmandsgruppen afgav i december 1976 en betænkning (nr. 813/77) om bedriftssundhedstjeneste i Danmark.

Arbejdsmiljørådet, hvori arbejdsmarkedets parter er repræsenteret, har tilsluttet sig embedsmandsgruppens indstilling. Til brug for behandlingen af lovforslaget vil folketinget få tilsendt det relevante materiale, der ligger forud for lovforslaget, herunder arbejdsmiljørådets indstilling og embedsmandsgruppens betænkning.

Selve lovforslaget er ganske kort, idet det alene går ud på at sætte bemyndigelsesbestemmelsen i § 13 i kraft, således at der kan udarbejdes en bekendtgørelse under medvirken af arbejdsmiljørådet. Hovedindholdet i regeringens forslag fremgår derfor af bemærkningerne, der til gengæld er fyldige. Den foreslåede ordning følger principperne i arbejdsmiljørådets flertalsindstilling.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg kort resumere den ordning, der foreslås:

[Arbejdsministeren]

Formålet med BST er at styrke virksomhedernes interne sikkerhedsarbejde med at forebygge arbejdsmiljøskader på helbredet og heraf følgende nedslidning og udstødning fra arbejdsmarkedet samt fremme de ansattes sikkerhed og sundhed. *Ophbygningen* af BST sker etapevis. Følgende risikobehæftede brancher omfattende ca. 150.000 ansatte vil få pålæg om BST i løbet af 1978-79 (obligatorisk BST):

I 1978:

Garverier og lædervareindustri, gummiindustri, jern- og metalværk, jernstøberier, renovationsvirksomhed og kloakvæsen, skibsværfter og bådebyggeri, skotøjsfabrikation, slagteri, kødvarefabrikation m. v., sukkervare- og chokoladefabrikation.

I 1979:

Kemisk industri, konfektionsfabrikation, mineralolie- og asfaltindustri, sten-, ler- og glasindustri, tobaksindustri.

Oprettelsen af BST påhviler virksomhederne, der kan vælge mellem følgende 4 BST-modeller:

1. Virksomheden kan tilknytte sig et BST-center eller
2. tilknytte sig en branche-BST eller
3. oprette en BST for sig alene eller
4. tilkøbe sig en anden virksomheds egen BST.

Arbejdsgiverne, private som offentlige, afholder *udgifterne* ved oprettelse og drift af BST. Der foreslås dog ydet statstilskud på 50 pct. til etablering.

Der påregnes i løbet af 1978 oprettet foreløbig et center i hvert amt.

Ved siden af de obligatoriske BST kan der oprettes BST på frivillig basis. Der kan ydes statstilskud til etablering, forudsat at de frivillige ordninger følger reglerne for de obligatoriske.

BSTs personale vil først og fremmest være sundhedspersonale. Der regnes med 1 læge, 2 sygeplejersker, 1 fysio-/ergoterapeut og 1 sekretær pr. 5.000 ansatte. Andet personale som arbejdshygiejnere, teknikere og psykologer kan dog også komme på tale.

Der er et par ting i den foreslåede ordning, som jeg gerne vil fremhæve. For det

første, at BST er et led i det interne sikkerhedsarbejde og skal fungere i nær kontakt til sikkerhedsorganisationer og arbejdstilsynet.

Dernæst, at BST'en har et forebyggende sigte. Behandlingsopgaverne er stærkt begrænsede, og BST vil derfor ikke konkurrere med det almindelige sundhedsvæsen, men skal fungere i et samarbejde med den primære lægetjeneste, de arbejdsmedicinske klinikker og arbejdstilsynets læger.

Der skelnes i forslaget mellem obligatoriske og frivillige ordninger. For de obligatoriske BST vil der gælde de i bemærkningerne nævnte krav om formål, opgaver, organisering, samarbejde med sikkerhedsorganisationen, personale m. v. Obligatoriske BST har krav på etableringstilskud.

Til frivillige BST kan der ikke – således som lovens § 13 er formuleret – stilles de samme krav. Den kommende bekendtgørelse vil imidlertid være vejledende for de frivillige ordninger.

Det har været diskuteret, i hvilket omfang kommunerne kan deltage i organiseringen og styringen af bedriftssundhedsordninger, ud over hvad der følger af deres rolle som arbejdsgiver. For så vidt angår de obligatoriske ordninger kan kommunerne efter lovforslaget kun deltage efter samme regler som andre arbejdsgivere.

For så vidt angår frivillige ordninger vil der være mulighed for andre former for organisering og finansiering, herunder også for kommunal deltagelse, såfremt der ikke søges statstilskud. Spørgsmålet om betingelserne for, at kommunerne kan yde tilskud til BST, undersøges for tiden nærmere i et samarbejde med indenrigsministeriet.

Udgifterne ved BST skal betales af virksomhederne. Det er regeringens opfattelse, at det principielt må påhvile virksomhederne at afholde udgifterne ved forebyggelsen af arbejdsmiljøskader og -ulemper, der forvoldes af produktionen. Jeg har derfor ikke kunnet gå ind for det forslag om løbende driftstilskud, som er fremsat af arbejdsmiljørådet med støtte i embedsmandsgruppens betænkning. For dog at understrege det offentliges interesse i, at dette arbejde kommer i gang, foreslås det som tidligere nævnt, at der ydes engangstilskud til etableringen af BST-ordninger.

[Arbejdsministeren]

Den foreslåede udbygningstakt for 1978 og 1979 bygger på en indstilling fra arbejdsmiljørådet.

For tiden efter 1979 er der endnu ikke fastlagt en udbygningstakt, idet det er hensigten at afvente erfaringer fra den første periode. Ved den fortsatte udbygning vil der blive lagt vægt på en indstilling herom fra arbejdsmiljørådet og udtalelser fra de branchesikkerhedsråd, som jeg forventer er kommet godt i gang til den tid.

Endelig vil jeg særligt fremhæve nogle spørgsmål vedrørende personalet. Det er tilstræbt at give personalet en vis uafhængighed af virksomhedens ledelse, bl. a. ved at give sikkerhedsorganisationen medindflydelse ved personalets ansættelse og afskedigelse. Konflikter herom kan indbringes for arbejdsmiljørådets BST-udvalg. Endvidere er der pålagt personalet tavshedspligt. Der vil således ikke blive tale om, at BST-personalet kan videregive personlige oplysninger fra helbredsundersøgelser m. v. til arbejdsgiveren eller andre, medmindre den pågældendes udtrykkelige samtykke foreligger. Dette følger allerede af den eksisterende lovgivning for så vidt angår sundhedspersonale. På den anden side skal BST jo netop gennem bl. a. helbredsundersøgelser af de ansatte vurdere virksomhedens arbejdsmiljømæssige tilstand for at kunne foreslå forbedringer af arbejdsmiljøet. Det vil derfor være nødvendigt at bearbejde resultaterne fra undersøgelserne for at kunne fremlægge dem som generelle oversigter, der naturligvis må være tilgængelige både for sikkerhedsorganisation, arbejdsgiver og øvrige ansatte ved virksomheden.

Jeg håber, at den foreslåede BST-ordning, der har været undergivet langvarig og grundig forberedelse, vil få en positiv modtagelse, således at starten på en længe ventet dansk bedriftssundhedstjeneste omsider kan finde sted allerede i dette forår.

Arbejdsministeren (Auken):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Ændrede regler for anvisning af arbejde til ledige m. m.).

(Lovforslag nr. L 182).

Med dette lovforslag tilsigtes i første række at gennemføre nogle forbedringer i tilret-

telæggelsen af samfundets bistand til dem, der er ramt af ledigheden.

Den store ledighed i de senere år har naturligvis ført til mange overvejelser og forslag om, hvorledes man kan skaffe flest muligt i arbejde, og hvorledes man i øvrigt kan yde en effektiv bistand til de ledige. Arbejdsformidlingen har i denne sammenhæng været genstand for kritik fra forskellig side.

Disse overvejelser førte til nedsættelsen i 1975 af et udvalg til undersøgelse af arbejdsformidlingssystemets forretningsgange – Kaj Nielsen-udvalget – og til nedsættelsen i 1976 af et udvalg, der fik til opgave at redegøre for, hvorledes der bedst muligt kan skabes basis for de anerkendte arbejdsløsheds-kassers deltagelse i anvisningen af arbejde til ledige medlemmer.

En væsentlig del af lovforslaget bygger på disse udvalgs arbejde, hvori arbejdsmarkedets parter har deltaget.

På følgende områder sker der udbygning og intensivering af bistanden til ledige:

a) Der fastsættes rammer for de anerkendte arbejdsløsheds-kassers deltagelse i anvisningen af arbejde til ledige medlemmer. Ifølge lovforslaget vil de arbejdsløsheds-kasser, der administrativt er rustet til at varetage denne opgave, kunne få en tilladelse til at anvise arbejde til ledige medlemmer. Tilladelsen gives af arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet. For at sikre den bedst mulige tilrettelæggelse af den samlede formidlingsvirksomhed på arbejdsmarkedet forudsættes der et nært samarbejde mellem arbejdsløsheds-kasserne og arbejdsformidlingen.

b) Der indføres en ny form for formidling, nemlig en »henvi sning til samtale«. Denne adskiller sig fra den egentlige anvisning ved, at der ikke bliver tale om vægringskonsekvenser. Det er tanken, at ordningen skal anvendes efter nærmere aftale med arbejdsgiveren, og den er begrænset til tilfælde, hvor arbejdstilbuddet drejer sig om arbejde af mere kvalificeret art eller det tager sigte på varige ansættelser. Henvi sningsformen indebærer fordele for både de arbejdssøgende og arbejdsgiverne; de arbejdssøgende er stillet mere frit end i tilfælde af en egentlig anvisning, og arbejdsgiverne får større mulighed for at finde frem til de rigtige medarbejdere.